

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemni nedelje in prazniki. — Inserati do 30 petit a Din 2.— do 100 vrst Din 2.50. od 100 do 300 vrst a Din 3.— večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštnem Cekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PODRUŽNICE:

Revija državnega gospodarstva

Proračunska razprava v Narodni skupščini — Ekspoze finančnega ministra — Znižanje uradniških plač

Beograd, 1. marca. Proračunska razprava v Narodni skupščini, ki se je pričela včeraj, je trajala pozno v noč in se nadaljuje. Debato je otvoril, kakor smo že poročali, finančni minister dr. Djordjević, ki je nodal daljši ekspoze.

V svojem ekspozu je uvodoma podčrtal težnjo vlade in finančnega odbora, da se proračun tako glede dohodka, kakor glede izdatkov kar najbolj zniža in spravi v sklad z dejanskim gospodarskim položajem in plačilno možnostjo davkoknajevalev. Če se vnoštevajo novi izdatki, ki jih dosedaj ni bilo, znaša prihranek v primeri z dosedanjim proračunom skoro 3 milijarde Din.

Za doseglo tega prihranka se je moralna vlada, dasi težkega sreca, odločiti tudi za znižanje prejemkov državnih uslužencev, ker je prišla prav tako kakor finančni odbor do prepričanja, da drugače ne bi bilo mogoče vzpostaviti neobhodno potrebne ravnotežje v državnem proračunu. Z znižanjem uradniških prejemkov se bo prihranilo nad 500 milijonov Din. Vlada se je odločila za redukcijo prejemkov, ker bi v primeru redukcije uradništva morala obdrustiti nad 30 tisoč državnih uslužencev z nad 100.000 državskimi člani. Znižanje uradniških prejemkov, ki stope v veljavu s 1. aprilom, bo znašalo 5 do 11 odstotkov tako, da se bodo naiboli znižale plače višjega uradništva, najmanj pa plače nižjih državnih uslužencev, dočim starovnočokencij pri tej redukciji sluh ne bodo prizadeti.

V svojih nadaljinah izvajanjih je finančni minister naglašal, da se mora prav tako rigorozno štediti tudi pri banovinah in občinah. V obširnih izvajanjih je finančni minister nato utemeljil potrebo štednje in orisal splošno davč. obremenitev. Povprečno pride pri nas na vsakega prebivalca 600 Din takva. To v primeru z drugimi državami ni pretirano, toda če se upoštevajo gospodarske prilike in živiljenjske razmere pri nas, se mora priznati, da je davčna obremenitev zelo velika in da se mora storiti vse, da se javna bremena kar najbolj olajšajo. Zaradi tega, je tudi izvedena redukcija uradniških prejemkov upravičena in utemeljena. Večji prihranek v državnem proračunu zaenkrat ni bil mogoč brez škode za splošno koristi. Finančni minister je ob koncu svojega govorova povedal, da vodi vlada finančno politiko po starih preizkušenih metodah ter da stremi za tem, da se ohrani stabilnost dinarja, realnost in ravnotežje proračuna ter da strogo pazi na ugled in kredit države.

Debata

Tako nato se je pričela debata. Govorila sta na popoldanski seji narodna poslanca dr. Kujundžić in dr. Šečerov. Oba govornika sta obširno obravnavala splošni gospodarski položaj, priporočala številno na priporočala sprejetje proračuna.

Narodna skupščina je nato v smislu izpremenjenega poslovnika izvolila tretjega podpredsednika in petega tajnika. Pri volitvah podpredsednika ni nobeden izmed voljenih poslanec dobil potrebnih večin ter se je volitev odgodila na popoldne. Za tajnika pa je bil izvoljen narodni poslanec Gavro Milošević. Ob 13. je bila seja zaključena ter se je nadaljevala popoldne ob 15.30.

Popoldanska seja

Na popoldanski seji so govorili narodni poslanci Lazarević, dr. Janković in dr. Bogomil Vošnjak. Poslanec Lazarević je izrazil mnenje, da je proračun klub izvršenemu znižanju še vedno previšok v primeri s plačilno sposobnostjo naroda. Bivši minister dr. Janković je imel obširen politični govor, v katerem je orisal političko viade od 6. januarja dalje ter poučeval, da je pot, ki je pred nami sicer težka in trnjeva, toda s složnimi naporji bomo našli izhod iz sedanje krize. Poslanec dr. Vošnjak se je v svojem govoru bavil s potrebo mednarodnega gospodarskega sodelovanja in se zavzemal za tesnejsje gospodarske stike z Rumunijo. Zahteval je povečanje proračuna z kmetijstvo in večjo skrb za zadružništvo.

Po govoru dr. Vošnjaka je bil izvoljen za tretjega podpredsednika Narodne skupščine narodni poslanec dr. Kosta Popović. Popoldanska seja je bila nato ob 20. zaključena.

Nočna seja

Ob 21. se je seja nadaljevala ter je trajala do polnoči. Govorili so še narodni poslanci dr. Milan Metkoš, dr. Nikola Ni-

kič in dr. Fedor Nikič, ki so obravnavali razne socialne in gospodarske probleme.

Današnja seja

Danes dopoldne ob 9. je Narodna skupščina nadaljevala proračunska razprava. Prvi je danes govoril narodni poslanec dr. Mihajlo Živančević, ki je izrazil priznanje vladi in finančnemu ministru za vzorno sestavo pro-

računa. Nato je ob splošni pozornosti zbornice, ki ga pozna kot enega najodležnejših gospodarskih strokovnjakov v naši državi, povzel besedo

narodni poslanec g. Ivan Mohorič.

V obširnem nadeno uro trajajočem govoru je podrobno orisal potrebe našega gospodarstva. Njegov govor je zbornica poslušala z največjo pazljivostjo. Izvajal je med drugim:

Potrebe in želje našega gospodarstva

Velik govor narodnega poslanca g. Ivana Mohoriča

Naša razprava o državnem proračunu se vrši letos pod pritiskom in devizo gospodarske krize. Od leta 1926 se pojavlja v gospodarski politiki Evrope važen preokret.

Industrijske države so začele prehajati k agrarnemu protekcionizmu. Ženevska gospodarska konferenca je sprejela l. 1927 rezolucijo, ki pa so ostale na papirju. Praksa in politika vseh držav sveta sta dementirali konferenco na vsej črti. Po novi poskus iz leta 1929 za carinsko premirje se je zaključil s popolnim neuspehom in

ki jih je sprejel v svojih sklepih, predvsem glede reforme javne uprave, glede revizije upokojencev in sprememb politike o eksploataciji državnih podjetij. Po oblastih, ki jih vsebuje finančni zakon, je

določen obsežen program dela

za skoraj vse resore. Izvršitev teh pooblastil ima biti nadaljnji korak pri štendiji, s katero je treba prispremati k temu, da se bremena, ki težijo prebivalstvu, bistveno olajšajo. Vendar je vse do le prva etapa na konemu, kar nam je z ozirom na sedanjo gospodarsko krizo potrebno. Tu moramo stremeti predvsem po ojačanju domačih delavnosti, ker bomo le na ta način vzdrževali davčne dohodke vsaj v oni vrednosti, na kateri se danes nahajajo. V tem oziru vidimo

potrebo gospodarske preorientacije ne le glede našega gospodarstva, marveč tudi glede naše trgovinske politike. Mi produciram še danes mnogo predmetov, za katerih izvor ne moremo najti zadostnih tržišč. Nasprotno uvažamo za stotine milijonov poljedelskih pridelkov, za katere imamo vse pogoje, da jih pridelamo doma. Ravno tako imamo industrijska podjetja, ki bi lahko v celoti kraljevi potrebu mnogih industrijskih izdelkov, pa jih danes zaradi nezadostnih carin in iz drugih vzrokov uvažamo iz inozemstva. Tovarne stojijo, imajo zmanjšan obrat, odpuščajo delavce in naša zlata začaga deviz, za katero smo se moralni zadolžiti v inozemstvu, odteka zopet v tujino. Tu je potrebna nujna podpora, tu je potrebna nujna korektura in preorientacija.

MI NE MOREM VODITI ONE LIBERALNE POLITIKE, KATERO SMO VODILI DO LETA 1927,

ker so vse industrijske države srednje Evrope prešle k agrarnemu protekcionizmu in silijo tako tudi nas, da pospešimo industrij, za katero imamo na domačih tržiščih dovolj predpogojev in zadosten konzum. V tem oziru pozdravljamo, da je v novi obrti zakon sprejet posebno po-glavje o

pošpeševanju domačih delavnosti,

da je tu končno jasno definiran pomen domačej industrije, da ji je dana prednost pri javnih in državnih dohodkih. Kolikoga pomema je vse to, vidimo najbolj, če posmislimo, da znašajo materialni izdatki državnega uprave 3.16 milijard Din, materialni izdatki državnih gospodarskih podjetij pa 2.5 milijard Din, torej skupno 5.7 milijard Din. Če računamo, da lahko polovico vseh krije doma, vidimo, kako potreba je država kot naročvalec za našo industrijto in kot konzument za naše poljedelstvo.

Sedanji gospodarski položaj nam nujno diktira in imperativno zahteva od nas, da uredimo

UVOZ IN INOZEMSTVA, da ustvarimo razmere, v katerih bo zrastlo delo v tuzemstvu, in tem pravcu po-zdravljam, da se prične s posojili zopet gradnja železniških prog, ki bodo prizadetim krajem dale možnost novega gospodarskega razvoja. Obzalujem le, da tudi dravška banovina še ne priпадa v letoski program dela dasi bi bila tudi železniška mreža v dravski banovini nujno potrebna dopolnitve.

Mnogo pritožb je slišati

PROTI PREVISOKI CARINSKI ZASCITI.

Tu moram ugotoviti, da znaša povprečna obremenitev uvoženega blaga po uradni statistiki 20 odstotkov, kar z ozirom na našo mlado industrijo nikakor ni pretirano. Na vsi produkciji je nastopilo stanje, da se cene, ki jih dobiva pojedelec za svoje pridelke, ne krijejo več s produkcijskimi stroški. To se je pojavilo najprej pri hmelju, pozneje pri žitu, nato je sledilo vino, živila, opit itd. Zahvaljuje se b. intervencijske države, da bi se z višjimi cennimi, odnosno z izvoznimi premijami krilo proizvodnje stroške. Brez dvoma je dolžnost državne zajednice, da tu pomaga, toda tudi vsaka pomoč ima svoje meje.

Vprašanje je, kje najti sredstva za take dalekosežne in drage intervencije.

Nastane pa se drugo vprašanje. Če se pomaga pojedelstvu, ki pridele zito, s kakšno pravico bi se moglo odzloniti podporo, ki jo zahteva živinorejec, hmeljar, vinogradnik itd. Jasno pa je, da za vse to nimamo dovoljnih sredstev in da jih naše finance sploh ne bi premogle. Že sam žitni režim

daje dovolj jasen vzgled, da je na primer zaradi podpore pojedelcev dunavske banovine obremenjena vsa država z davkom na kruh, ki presega vsoto 350 milijonov Din. Prav gotovo je popolnoma upravičen predlog, da se ta režim takoj ukinе, da se s tem obenem omogoči pocenitev kruha na zdravih normalnih razmerah cen žita in da se v sedanjem splošnem osiromašenju, ki je nastopilo v tako velikem obsegu, olajša prehrana pastvirskih krajev.

Gledate trošarinske politike

moram ugotoviti, da obremenitev posameznih predmetov ne sme spregati nihov konzumne sposobnosti, ki je v zadnjem času bistveno padla. Trošarina ne sme biti prohibitična ker to ni v interesu fiskusa niti v interesu proizvajalcev. Danes obstaja veliko nesporazumevje v obremenitvi do teoretične strani se zahteva izjeme, ki bi lahko prevrnile ves trošarinski sistem. Pojačanje domačih delavnosti ni potrebno samo iz socialnopolitičnih razlogov, da se preskrbi delo mnogicam iz inozemstva se vračajočih rojakov ter vi-

šku prebivalstva, ki dohaja z vasi v industrijske kraje in mesta marveč tudi, ker ni mogoče nadaljevati doseganje politike zadolževanja. Ne smemo pozabiti, da je načrasta anuiteta za dolgov v zadnjih dveh letih za cele pol milijarde in da je dosegla sedaj že vsoto, ki je enaka donosi direktnih davkov.

Znižanje proračuna je prvi korak v izvajjanju politike proklamacije, s katero smo šli 8. novembra v vložitve in s katero smo prišli v Narodno skupščino. Temu koraku morajo sedaj v toku leta na osnovi pooblastil finančnega zakona, na podlagi že sprejetih v novih zakonov, ki jih bo še treba predložiti Narodno skupščini, slediti nadaljnji ukrepi, da se naše gospodarstvo čim bolj obvrne pred udarci svetovne gospodarske krize ter da se omogoči, da s čim manjšimi žrtvami prebriemo sedanjih težkih časov.

Ob 11. je začel govoriti narodni poslanec dr. Grga Andjelović. Seja ob 12.30 še traja.

Ameriška demonstracija

Amerika je poslala v Tih ocean vse svoje vojne brodove — Sporazum o neutralni coni v Šanghaju?

Washington, 1. marca. Nenadni odhod ameriške vojne mornarice v Tih ocean je izvral v vsej javnosti ogromno presenečenje in razburjenje. Mornariške oblasti sicer začirajo, da gre samo za že dolgo nameravane manevre, vendar pa tega nihče ne verjame. Splošno vlada preprinjanje, da hoče Amerika na ta način izvesti demonstracijo proti Japonski. V Tih ocean je odploho 202 vojne in 50 pomočnih ladij.

Washington, 1. marca. Ameriški zastopnik v Šanghaju potrjuje, da je prišlo ob priliku včerajšnjega sestanka med japonskim in kitajskim vrhovnim veljavnikom načelno do sporazuma, da se ustanovi pri Šanghaju neutralen pas ter da tako japonske kateri kitajske cete umaknejo iz mestnega okoliša. Ta spo-

razum bo sedaj predložen še obema vladama. Ce ga odobri, je pričakovati ustavitev sovražnosti.

Šanghaj, 1. marca. Davi ob 8.30 so pričele japonske čete znova prodriati na čapejski fronti. Napad je usmerjen proti Honkev parku ter južno in zapadno od Capeja. Kitajci se srdito branijo. Tu pri Kiangvanu so Japonci prešli v napad. Japonska letala strahovito bombardirajo vse kitajske dele mesta. V bližini mednarodnih koncesij sta bili današ zopet izkrcani dve novi japonski divizijski s skupno 24.000 mož.

Šanghaj, 1. marca. V Capeju je izbruhnil nočoj največji požar, kar ga dosegla pomnila. Skoraj vse mesto je v plamenih. Japonska artillerija je vso noč obstreljevala mesto.

V Avstriji pričakujejo draginjo

Kritika avstrijske uvozne in finančne politike — Deficit trgovinske balance — Težak položaj industrije luksuznega blaga

Dunaj, 1. marca. V gospodarskih krogih obširno komentirajo poskus avstrijske vlade, da bi dosegla aktivno trgovinski bilanso s pomočjo raznih sredstev, kakor so to omejitev uvoza poljedelskih pridelkov iz sosednjih držav, dalje nove devizne odredbe itd. Po mnenju poznavalcev avstrijskih gospodarskih razinjer pa si je skoraj nemogoče zamisliti, da bi Avstrija dosegla toliko znižanje svojega uvoza, da bi izvrnila trgovinsko bilanco. To je ne-mogoče že zaradi tega, ker znaša deficit trgovinske bilance v preteklem letu 867 milijonov šilingov. Napram letu 1930 je narastel za 9 milijonov šilingov. Deficit cel

**Staranje je posledica
pomanjkljive nege!..**

Če si hočete ohraniti mladost in lepoto, ostanite zvesti Crème Simon, katere svetovni sloves jamči za absolutno zanesljiv učinek.

Ne suha ne mastna, a voljna po vaši želji napravi kožo mehko in nežno in da polti mladostno svežost.

Rabit morate obenem
Puder Simon in Milo Simon.

CRÈME SIMON
PARIS

Dnevne vesti

— Zavarovanje postrežnic in hišnic. Po odredbi osrednjega urada za zavarovanje deavcev v Zagrebu so od 1. marca 1932 dalje zavarovanju zavezane tudi počne postrežnice in hišnice, toda le takrat, če je to njihov glavni posel, če za svoje delo zasluzijo nad 200 na mesec, vendar pa samo toliko časa, dokler njihov soprog nima zasluga radi brezposelnosti, bolezni, vojaščine itd. Urad poziva vse delodajalce, da prijavijo postrežnice in hišnice, ki izpolnjujejo gornje pogoje, v zavarovanje naikasneje do 8. tm. OZUD v Ljubljani.

— Nad 300 milijonov letno za zavarovanje delavcev in nameščencev. Tudi naše socijalno zavarovanje občuti posledice gospodarske krize. Zanimivo je, da število zaposlenih žensk in otrok narašča. Že predlanskim je bilo pri zavarovanju za bolezen 4 milijone Din deficit pri celokupnih dohodkih 308 milijonov Din. Za podpore v delarju in naturi je šlo okrog 259 milijonov Din. Lani je bilo pa brezposelnih še mnogo več in bo znala najbrž deficit 15 do 20 milijonov Din. Poskusna bilanca za september lanskega leta izkaže aproksimativni primanjkljaj v znesku 18 milijonov Din. Za naše socijalno zavarovanje je tekoče leto jubilejno, ker je bilo pred 45 leti v Sloveniji ustavljeno prvo zavarovanje za primer nesreče. Letos bo pa tudi 10 let, odkar imamo v Jugoslaviji socijalno zavarovanje po zakonu z dne 14. maja 1922.

— Zagrebski poklic proti kartelu tovarna kvasa. V nedeljo je odpotovala iz Zagreba deputacija pekova, da izroči vladu spomenico proti kartelu tovarna kvasa. V naši državi se porabi na letu okrog 320 vagonov kvasa in konzum od leta do leta naraste. Ko je bila trgovina s kvasonom še svobodna, so ga prodajali po 12 do 14 Din in če razčnamo še državno trošarino v znesku 4 dinarje, bi stal kilogram kvasa 20 Din, sedaj pa stane 31 Din. Pečki zahtevajo, naj se uvede stroga preiskava o delovanju kartela in njegovih članov zlasti glede neupravičenega povišanja cen in da se v novem finančnem zakonu ne podaljša zaščita tovarna kvasa.

HOTEL TIVOLI
DANCING
DOSLI prvorstni tuji NOVI artisti.

**GODBA pianista LEDOFSKYJA,
mednarodnega rekorderja.**

Iz Ljubljane

— Kanalizacijska dela na Cankarjevem in Gallusovem nabrežju so začeli nadaljevati pretekli teden. Na Cankarjevem nabrežju betonirajo glavni zbiralni kanal približno 5 m pod cestno višino. Ker je še občuten mraz, bi beton zmrzoval tudi v tej globini, če bi ga takoj ne pokrili. Betonirati začno vesel dan, ko postane nekoliko toplejše, beton pa takoj pokrijejo s papirjem in kanal zasplojijo z zemljo. Na Gallusovem nabrežju zasipavajo jerek ter planirajo nasip, da odstranijo izkopani materiali, ki ležijo na nabrežju, kjer bodo še betonirali opornike za hišo. Te hiše o namreč preblizu obrežnega zidu in imajo slabe temelje, zato jih sama zemlja med obrežnim zidom ne more zadrževati, da bi ne leže proti Ljubljanci.

— Seznam izgubljenih predmetov prijavljenih upravi policije v času od 1. do dne 15. februarja: 400 Din, nalivno pero znamke »Mont Blanc«, ženski obrabljeni črn plăšč, srebrna žepna ura z double amerikansko verižico, zastavni listek št. 8228, pet jazbecar črne barve, sliši na ime »Bobie«, delavska knjižica na име Prek Franc; rabljena konjška odeja, zlata damska zapestna ura na črnom traku, listnica, v njej 12 do 13 Din, 1 jedilna karta za udružnično menzo in polmeseca karta za vožnjo Kranj-Ljubljana, rujava usnjena denarnica z 10 Din, učno oprizvalo in nekaj slik, denarnica, v njej 900 Din, potniška legitimacija glaseta na ime »Zajc Anton in izkaznica citraškega kluba, zlata ovratna verižica z obeskom, denarnica v njej 150 Din, legitimacija, glaseta se na ime Kristanec Ljubomir, rjava kuverta z vsebino 250 Din, zastavni listek, glasec se na ime Stembal Alojzij.

— Seznam najdenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani v času od dne 1. do dne 15. februarja: četrtna srečka drž. razr. loterije št. 067.769, 100 Din bankovec; ženski čevelj; ročna torbica, v njej molitvenik; svetlo rujava odeja; ročna torbica z malo vsoto denarje;

volnenca otroška jopica in 1 kapica; 50 Din. — V železniških vozovih so se našli tle predmeti: 8 dežnikov, 5 palic, 7 aktovk, 3 nahrbniki, 4 čepice, 2 klobuka, par galos, vrček za mleko, knjiga, moški šal, kovčeg z obliko, otroška torbica, jerbas, knjiga, v njej spirčevalo. Škatle pudra, zavoje, v njem 2 para čevjev, zavoje, v njem prazn vrča, zavitek tiskovin, dečji suknič, loto-aparat, ključ, par moških snežek, 5 xrov rokavici, vrčna krompirja, zavoj oblike, šolska ročna torba, 3 m cezira, moški obnošen suknič, zavoje ščitnega stekla. 1 neizgotovljena slika, kovček čevjev (vzoreci), ženski ovratnik, vrček za hranu, knjiga in zavoj pavoke.

— Na komornem koncertu ljubljanskih konservatoristov se izvaja kot H. točka Regerjeva sonata v-a-duru. Max Reger, kateroga predhodnik na njegovem službenem mestu je bil veliki Bach, je mojster, ki se je prav osamljen dvignil nad ostalo glasbeno umetniško ustvarjanje svoje dobe. V inverziji neizmerno bogat in plodovit (zapustil je čez 100 velikih poslov) se je obrnil od romantičnega subjektivizma in nam napisal muziko, ki najbesnejše veže naso dobo z klasicami. Max Reger je daleč pred današnjim prizadevanjem dosegel objubljeno dečje absolutne glasbe. V njegovi glasbi spoznavamo veselje nad toni »šot takim«, nad njihovo razvrstitevijo in dinamično zanimaljivo. Do klasickega veže Brahmsa, s katerim sta si zelo sorodna tudi po klavirskem slogu. Sonata v-a-duru op. 41 je verna slika Regerjeve muzike. Odlikuje jo izvrstna forma, krasna kantilena v violinškem gásu, sem in tja poseže po izrazito kontrapunktičnih izpeljavanjih. Barv v smislu Debussyja ne išče nikdar, glavno mu je kakor si toni sledi in ne v kakšni barvi zvenijo. Regerjeva oseba stopa v njegovih delih zaveden za umetnino, ki naj ima prvo mesto, njegova osebnost pa je izražena v njej v največji meri. Violinski part izvaja Pfeifer Leon, pri klavirju pa spremlja Lipovšek Marijan. Koncert se vrši v petek, dne 4. t. m. ob 20. uri v Filharmonični dvorani, predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

— Kam vodi beda? Vdova Luiza Nadaždy v Vršcu je hotela v noči od sobote na nedeljo z ogljikovim dioksidom zastručiti sebe in svoje štiri otročiče. Za zadnji denar je kupila nekaj oglja in premoga, otročičkom je pa skuhala dobro večerjo in jih položila spat. Ko so zaspali, je naložila v pečico oglja, nanj pa premoga, da bi se razvilo tem več strupenega plina. Potem je zamašila s cunjam dimnik, odprla vrata, pečeče in legla k svojim otročičkom. Slučajno je pa sošed opazil, da se iz stanovanja kadi, odpril je okna, pogasil tlčec oglja in premoga ter poklical zdravnik. V zadnjem hipu se je posredilo rešiti nesrečno rodbino. Ko so ubogu ženo vprašali, zakaj je to storila, je odgovorila: To mora biti vsakemu jasno.

— Strašna smrt. V noči od 24. na 25. februarja je odšel kmet Ivan Trdič iz vasi Kaptol pri Požegi v stajo pokladat biku krmu. Ko je pokladal krmu, ga je pa bik takoj močno pritisnil ob zid, da se ni mogel ganiti. Kmet je začel klicati na pomoko, toda ta čas mu je bik zasadil rog v prsa in preden so prihitali domači, je bil neštečen že mrtev.

— Strela ga je ubila v postelji. V Požeški pri Biogradu na Moru je udarila tedni strela v hišo kmeta Sime Zrliča. Strela je kmeta na mestu ubila, ubila je pa tudi tri ovc. Zrlič je ležal na postelji in tako najbrž niti vedel ni, kdaj se je preselil na oni svet.

— Pogumen dijak. V nedeljo je skočila v Novem Sadu iz III. nadstropja ženinjenja Vladislava Laempela Iljana. Gotovo bi bila obležala mrtva, da je ni prestregel študent Vladimir Bošnjakovič, ki je šel s svojimi tovarišem slučajno mimo inženirjeve hiše. Videc ženo, ki se je bila baš pognala skozi okno, je skočil naprej in razprostil roke. Ukel je padajočo ženo v naročje, pa je seveda tudi sam padel, vendar je pa nji padec toliko ublažil, da se je samo težko poškodoval in bo najbrž ostala pri življenju.

— Uršeljski pevski zbor si je stavil analogo, da propagira sodobno narodno in umetniško pesem. V tej svoji analogi se ozira vedno na slovensko, hravsko in srbsko glasbo. Tekom svojega sedemletnega obstoja je priredil koncerte v 27 mestih po Jugoslaviji in Češkoslovaški republike. Ima hvalevodno navado, da pritegne povsod po večernega koncerta še poseben koncert za šolsko mladino dotednega mesta. Prvič v letoski sezoni nastopi v Ljubljani v pondeljek, dne 7. t. m. v veliki Unionski dvorani. — Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

— Za spomladansko sezono kupite trpežne in lepe čevlje po najnižjih cenah pri A. Goršč, Stari trg 15.

— Za spomladansko sezono kupite trpežne in lepe čevlje po najnižjih cenah pri A. Goršč, Stari trg 15. 32-T — Zaključni večenec Jenkovič večernih plesnih tečajev v Kazini bo v četrtek, 3. t. m. ob pol 21. Vabljeni člani in vpletenci gostje. Sonny-Boy Jazz. 150-n

— Ljubljansko društvo Ljubljanski Zvon. Drevi vaja ženskega zboru že ob polosmih (zaradi koncerta Ade Sari) v sredo zvečer ves zbor. Odprt.

— GLASOVITI NAUČNI GRAFOLOG KARMAH



V Ljubljani ostane izključno samo do dne 6. marca v HOTELU »SOCAC«. — Obiske sprejemata od 9. do 12. in od 2. do 7. ure.

Intimno življenje bivšega kitajskega cesarja

Intrige so pregnale od njega njegovo drugo ženo pre-
lepo princeso Shufei

Bivši kitajski cesar Henry Puyi je bil te dni izvoljen za prezidenta nove mandžurske države in se imenuje zdaj Cin - Cen. Mož je star še 25 let, pa je že mnogo izkusil in doživel. Nedavno je doživel celo ločitev zakona, ki je na Kitajskem mnogo večja senzacija, kakor pri nas. Intrige so pregnale od njega njegovo drugo ženo, prekrasno prinesko Shufei. Lepo Shufei, drugo ženo princa Puyia, so nazivali »cesarska vzhodnega dvora« in ljudstvo jo je imelo rádo. Kljub temu je pa živila v nezmojnem razmerah in življenje na dvoru ji je začelo presadeti. Devet let je ostala pri možu, končno pa ni mogla več vzdržati in vložila je tožbo za ločitev zakona.

Že vsebina tene tožbe je zanimiva. Princesa Shufei pravi med drugim: »Zdaj mi je 25 let in s cesarjem sva enako stara. Vseh devet let zakonskega življenja se mi cesar niti enkrat ni približal, da bi se poslužil svoje zakonske pravice. Neprestano me zapira in njenega prva žena je ravnala z menoj vedno kot s pritepenko. Krivdo na moji nesreči nosijo cesarjevi evnuni, ki so mi grenili življenje z najpodlejšimi intrigami.«

Princesa je tožbo dobila, zakon je bil ločen in bivši cesar je bil po kitajskih zakonih obsojen, da bo moral do smrti skrbeti za svojo ločeno ženo, poleg tega ji mora pa podariti hišo, da bo imela kje stanovati. To je kazen, ki ni doletela še nobenega člena bivše vladarske rodbine Mandžu.

To pismo je baje princeso tako ganilo, da si je hotela končati življenje. To je razvidno iz pisma, ki ga je pisala svoji sestri. »Ti draga sestra, si prišla, da me obvaruješ samomorilne misli,« pravi v pismu. »Pokazala si mi pot, kako priti iz mučnega položaja. Tebi se moram zahvaliti, da sem ostala živa.«

Princesa je tožbo dobila, zakon je bil ločen in bivši cesar je bil po kitajskih zakonih obsojen, da bo moral do smrti skrbeti za svojo ločeno ženo, poleg tega ji mora pa podariti hišo, da bo imela kje stanovati. To je kazen, ki ni doletela še nobenega člena bivše vladarske rodbine Mandžu.

Jubilej večnega mladeniča

Ljubljana, 1. marca.

Spišno znani in priljubljeni inspektor pivovarne »Union« g. Viktor Tančič, najbolji znan pod imenom »večni mladenič«, praznuje danes 30-letnico neprestanega zvestega službovanja pri svoji delodajalki in 65-letnico svoje starosti. Njegovi priatelji smo tem bolj veseli, da je do-



čas za dva jubileja, ker je pred meseci prestal pet operacij, med njimi dve zelo težki z dletom, ki bi njima vsak drugi v njegovih starosti podlegel, a večni mladenič jih je prestal brez posledic in je danes prav tako čil in živahen kot sicer in dela še vedno čast svojemu nazivu. Zopet ga imamo v družbi in zopet slišimo njegov junatski tenor, njegove šale in domiške, ki so nadvse originalni.

Iskreno mu čestitamo k jubilejima z željo, da bi še dolgo let delal čast svojemu prijemu kot večni mladenič. Incredibile!

Iz Celja

— Opozorjamo na drevišje predavanje g. inž. Kneza iz Ruš ob avtomem varjenju kovin. Predavanje bo ob 18. v dvorani celjskega mestnega kina. Spremljali ga imamo v družbi in zopet slišimo njegov junatski tenor, njegove šale in domiške, ki so nadvse originalni.

— Mestni občinski svet celjski bo imel nadaljevanje svoje seje, katere prvi del se je vršil pretekli petek, zopet v petek 4. marca ob 18. v sejni dvorani mestnega magistrata. Dnevnih red obsegata poročila vseh odsekov, izvzemši finančnega in gospodarskega ter slučajnosti.

— Celjsko mestno avtobusno podjetje obvešča prebivalstvo, da je z včerajšnjim dнем zopet pričel redno obratovati mestni avtobus na progi Celje-Sv. Peter pod Svetimi gorami po dosedanjem voznem redu.

— Občni zbor Gremija trgovcev Celje. V četrtek, dne 10. marca ob pol 20. uri se vrši redni letni občni zbor Gremija trgovcev v Celju v malih dvoranah Narodnega doma, Detkov trg št. 8 z običajnim dnevnim redom. Vsi člani so vabljeni, da se po polnočevilno in točno udeležijo in tako pokazujejo na viden način svojo stavnosko zavednost. Izostanek od občnega zборa se mora po določilih §-a 24. 4. d. stavek gremijalnih pravil temeljito opravičiti, ker se sicer lahko naloži denarna globla.

— Sokolsko društvo v Celju priredi ob 100letnici Tyrševega rojstva v nedeljo 6. marca ob pol 11. dopoldne v mestni televadnični posebno proslavo z govorom, deklamacijami in petjem. Poleg Sokolov, za katere je udeležba obvezna, so vabljeni tudi predstavniki oblasti in zastopniki društev.

Danes premiera ob 4., 14. in 9% zvečer

Liane Haid
Hans Brausewetter Albert Prejean

Romantična ljubezen

Krasna spevogra o lepi poročni gospoj, ki se je zaljubila v mladega knjigoveza, preživeva z njim najlepše trenutke sladkega flirta in mu zamolčala, da je poročena. — Krasni slagerji. Izvrstna vsebina!

Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Radioprogram

Albert Sorec:

38

Čudodelni zdravnik

Roman

— Že res, toda zdravnik piše tudi: zgrešen poklic.

— Zgrešen, da, s tem se strinjam,

— je pripomnil Athenais.

— Zgrešen ali pravi! — je zakričal Rofosse.

— Jaz tega nočem, razumeš? Vem dobro, kaj hočeš. Toda dokler dom živ, Emma ne pojde v samostan. Ne, nikoli!

— In ti misliš, da jo boš mogel kar tako stražiti, da ji boš zadostoval, da je dolgočasno življenje ne bo ubilo in da ne bo sledila svojemu notranjemu glasu? — je ugovarjala Athenais. — Odloči se torej: Ali hočeš prepustiti Emmo vplivu te Gauberge, ali jo hočeš pahniti v nevarnost, da zblazni, ali pa jo prepustiš temu Maylianu, ki je nikoli ne bo vzel?

— To je zelo pošten fant in zelo pameten. Ne morem mu pokazati vrat. Kako pa hočeš, da bi prepovedali zdaj Emmi hoditi v materino sobo?

— Vidiš, kam te je zapeljala tvoja popustljivost in pretiravanje! Ce bi bil vprašal mene, bi ne bilo prišlo tako daleč. To je delo tega doktorja. Genovefa ne bo ozdravila; ostane tako, kakor je zdaj. Ta tvoj doktor je spravil Emmino življenje v nevarnost in pripeljal je k nam Maylijanu.

Rofosse je zardel. Udaril je s pestjo po mizi, potem so mu pa pritekle solze iz oči.

— Kaj si dejal? — je vprašala Athenais.

— Da bi bilo bolje, če bi ta doktor nikoli ne bil prestopil praga naše hiše.

— To tudi jaz pravim! — je pritrila Athenais zmagošlavno.

In govorila bi bila še, toda Rofosse je vstal in odšel v gozd. V gozdu se je zopet pomiril. Hotel je samo eno: obdržati Emmo pri sebi, rešiti jo Onesima in samostana. Maylian mu je prišel prav. V začetku se je jezik pri misli, da lazi za Emmom; ni pa verjel, da je zaljubljen v njo; misil je, da ne bo nič hudega. Tako se vsaj odvornejo vsa vprašanja in oba nasprotnika za nekaj časa utihnejo. Za Emmom bo to zabava tako, da ne bo hotela zapustiti Saint-Vigora. Če jo bo pa le treba omožiti, bo Andre še najprikladnejši ženin. On je miren, pameten, navdušen lovec, vnet za življenje na kmetijah; Emma bi ga obdržala pri sebi. Končno pa — in to je bil najtehnejši razlog: on nima niti najmanjše nade, da dobi dovoljenje svojih roditeljev.

XVIII.

Posledica tega pogovora med bratom in sestro je bil poraz Fontemorsovih.

Rofosse je bil omejen in trmast človek; odpor ga je jezik. Vrnil se je k svojim navadam in hotel je imeti mir. Emmin smehljaj ali solza je zadostovala, da se okrog Genovefe ni nič izpremenilo.

Začetek lova je pripomogel Andreu. Z Rofossem sta šla trikrat v gozd in baron se je vrátil ves očaran ter povabil Andrea na večerjo. Niti na Emmini, niti na njem ni opazil, da bi se rada vedela; Andre ni bil prav nič vsiljiv.

Athenais ni dela opazek; Rofosse je pa bilo razmišlanje zelo mučno; nehal je misliti in pustil je čas teči.

Zvečer je vedno rad zaspal videč, kako Genovefa polagoma okreva in kačko se Emma razvija.

Rofosse ni bil slab človek; na svojo ženo se ni nikoli jezik; ni ji očital bolezni, ki ga je bila pripravila ob zakonske sladkosti. Pa tudi samega sebe ni dolžil, nasprotno, smatral se je za žrtev usode; ozdravljenje svoje žene je smatral za povratak sreće. Bal se je samo, da bi Gauberge vsega ne izklopata. Na drugi strani se je pa tolaičil, da se lahko zanesi na njo; in tako je pustil Emmoni pri materi...

Ostajala je pri nji po cele dneve;

hodili sta na izprehod in ostajali dolgo zunaj. Mati je začela govoriti; življenje jo je veselilo. Redko je kaj vprašala, pustila je, da je hči delala z njo, kar je hotela. Emma ji je stregla in skrbela za njo kakor za dete. Ubožica je polagoma zopet postajala ženska. Emma je rada sedela materi pri nogah in mati ji je gladila lase na čelu; nekoč jo je objela, rekoč: »Dete moje!« Toda naprej ni mogla govoriti; da nikogar se ni zanimala. Zdelo se je, kakor da se noči zdramiti iz polsna svoje zavesti; bilo je kakor jutranji sen, ki bi ga clovec rad zadržal. Toda prebujenje se je blížalo, spomin in razum sta se ji vračala. Bila je preslabaa, da bi mogla pregnati spomine, ki so jo oblegali. Pogrezala se je v zamišljenost in vse Emmino laskanje je bilo zanam.

Toda Emma teh pretečih znakov ni opazila. Ona ni vedela, od kod izvirajo in zato ni znaoceniti nevernost.

Bila je srečna, da se more žrtvovati... Vendar pa ni uživala popolnega miru, nesigurnost njenega poklica jo je žalostila. Misila je na materin položaj, na vse razočaranja, na vse muke, ki jih je pretrpela in ki so jo končno strle.

Bala se je ljubezni, ni si upala živeti.

Bujna fantazija ji je slikala vse polno legend prvega krščanstva, misli so ji uhajale k svetnikom severa, ki so spreobracali kristjane in umirali naravne ali pa mučeniške smrti kje daleč v gozdovih, na pečinah ali ob jezeru. In tako ji je rojila po glavi ena sama misel: misel na mir srca in večni pokoj. Misila si ga je kot mistično spanje pod vplivom sladkih akordov, v svitu žarečega neba.

Njen duh je oživel ves Saint-Vigor in pod oboki so se ji prikazovale sence redovnic. In zdele se ji je, da vse govor:

— Iskale smo srečo, pa smo našle smrtnke muke nepogasljive žeje. Borile smo se; razlegali so se glasovi od spodaj in protestirali so; toda ti glasovi so prevara, ne poslušajte jih. Mir najdete samo v samozatajovanju. Zbežite; ne prepustite svojega srca mukam napornosti, trnom teh zastupljenih rož, ki vas izkušajo. Čujte besede sv. Jeronima k sv. Pavlu: Jezus prebiva v liliyah; devica je njegova nevesta.

Emma je videla, kako so te ženske zapuščale prestole in bežale od poročnih oltarjev in puščavo, kakor tista hčerka norveškega kralja, ki je izginila v neznanem samostanu v Northumbriji. Te legende, pobarvane z romantičnimi odtenki severnih krajin, ti cvetovi barbarstva so vlivali v njene žile diven vonj, ki jo je zazibal tu pa tam v čarobni polsen.

In tako je blodila za temi nunami pod rimskimi arkadami, po bregovih Bretonskih; in povsod je videla strah in zbeganoš. Vse te ženske so potprežljivo prenašale vse križe in težave osamljenosti. Nebesa so bila predalec; iskale so okrog sebe vodnika in oporo. Vse ljubile, iz vsega srca so ljubile, ljubile so v bogu, skozi svet, toda ljubile so.

»Vsako nesrečno in slabo bitje išče prijatelja, ki bi mu odkrilo tajno svojega srca. Najsラjše je imeti dušo, ki ji lahko govorimo kakor samemu sebi, ki smatra našo nesrečo za svojo nesrečo, našo bolesti za svoje bolesti, ki cuti z nami, nas pomiluje in tolaži.«

Te besede so prišle iz nekega islandskega samostana, in napotile so se v Rim, iščoči izgubljenega prijatelja.

»Mornar v viharju, hrepeneč po varnem pristanišču, po blagodejnem dežju hrepeneče polje, mati, iščoča na strmih pečinah svojega sina, ne hrepeni tak, kakor jaz po vašem povratku. Kličem vas s konca sveta, da omilite mojo neizmerno bolest, da podprete mojo slabotno dušo, da mi priskočite na pomoč.«

Citala je te besede, ki jih je napisala neznanata roka, ta pritajeni krik srca, slutečega skorajšnjo smrti.

»O, brate moj, moj dragi brat, zakaj me pustiš tako dolgo čakati? Zakaj ne pomisliš, da sem sama na svetu? Zakaj te ni, da bi prinesel v moje mračno življenje vsaj malo luči in veselja? Mar ne veš, da si mi ti najdraže na svetu?«

Ostajala je pri nji po cele dneve;

Edina ljubezen

Georga Washingtona

Vse življenje je bil zaljubljen v ženo svojega najboljšega prijatelja

V svojem govoru, ki ga je imel predsednik Masaryk po ameriškem razdru ob 200letnici rojstva Georga Washingtona, je omenil tudi lady Washingtonovo. Dejal je, da je pozna svet kot prvo ameriško ženo, ki je uspešno pomagala prvemu ameriškemu presidentu, prvemu v vojni in prvenu v miru.

Stala je torej zvesto ob strani moža ter ga s svojim navdušenjem podpirala. In vendar je bila to zakonska zvezca po trenzem prevdarku. Washington je imel rad svojo ženo, ni je pa ljubil. Njegovo srce je pripadal drugi in sicer od prvega dne, ko se je leta 1748 seznanil z njo, pa do njegove smrti 1799. To je bila platonična ljubezen, ki je trajala celih 51 let in vsa

njima je bil tako očiten, da ga je opazila tudi javnost. »Dobri« ljude so seveda takoj opozorili moža, ki je svetoval svoji ženi, naj bo prevridna, da ne osramoti njegovega imena Washingtona je pa silila rodbina, naj se oženi. Tudi Sally je ljubila Washingtona, in je imela vsa njegova pisma spravljena.

Leta 1757 je prišel polkovnik Washington v Mont Vernon, da bi si odpolil od naporov in muk zatajevane ljubezni. Njegov prijatelj je bil takrat v Angliji. Sally je bila sama, toda njena poštenost in zakonska zvezsto nista dopuščali nobenega dvoma. Strela je svojemu prijatelju, toda mož je ostala zvesta in ko si je Washington odpočil, je sklenil oženiti se z mlado vdovo Harto Custisovo. Poroka se je vršila 6. januarja 1759.

Rodbini sta živel v najboljšem prijateljstvu, ženi sta bili intimni prijateljici. Washingtonovo zasebno življenje se je umirilo. Bil je srečen, da je imel ljubljeno bitje vedno v svoji bližini. Javnost se ni imela nad čim spodiktati. Washington je spoštoval svojo ženo in imel jo je rad, ljubil je pa vse življenje Sally. Vedno se je z njo posvetoval, kadar je šlo za važno odločitev, nji na ljubo je bil častihlepen in nobenega dvoma ni, da je vse življenje obžaloval, da mu ni mogla biti žena. Vse življenje je misil na njo, tudi ko je bil na višku svoje slave. In ko je na koncu svojega življenja obujal spomine, so bili vedno isti. Sally je bila takrat že siromašna in osamljena vdova in Washington ji je pisal:

»Nič ni moglo iztrgati iz mojih misli spominov na one srečne trenutke, našrečnejše v mojem življenju, ki sem jih preživel v Vaši družbi.«

v višjih legah, da nadomestiti iz premoga zrcpano energijo. Zgraditi namerava 250 metrov visok stolp, ki bi imel na vrhu kakšen mlin na veter. Veter bi gonil to napravo, energija bi se pa prenašala v stroje ob vznosu stolpa, tako, da bi ne bilo treba kuriti kotlov za pridobivanje pogonske sile. Inženjer Horeff je proučeval smer in moč vseh vetrov, da bi bil točno informiran o novem viru energije in da bi prilagodil konstrukcijo svoje naprave tako, da bi obratovala nepretorna goma.

Plesalka v uniformi

Policjsko sodišče v francoskem Orleanu je obravnavalo te dni tako kočljivo zadevo, da je sam sodnik komaj ohranil dostojanstvo čuvanja postave Lani dne 15. novembra so se zabavali častniki v posebni sobi orleanske kavarne pri časi rujnega vinca s kartami. Bili so tako zatopljeni v igro, da niso imeli niti pojma o tem, kaj počenja za njihovmi hrbiti podjetna 18 letna kavarščka plesalka Annette Guy. Razposajena lepotica je oblekla oficirsko suknjo, si nataknila na glavo oficirsko čepico in odšla iz kavarne. Napolita se je naravnost k vratarju in si izposodila od njega dolg črn plašč z zlatimi gumbi.

Tako preoblečena je prikorakala v restavracijsko dvorano, kjer so jo sprejeli z bučnim smehom. Nesreča je pa hotela, da je zmotila pri igri polkovnika, ki upravlja topničarsko skladisčo in ki si je zabeležil osebne podatke razposajene plesalke ter napisal o tem dolgo ovadbo. In tako je prišla plesalka pred policjsko sodišče zaradi prepovedanih nošnje uniforme. Zatrjevala je, da ji je šlo samo za šalo in da ji niti na misel ni prišlo, da bi žalila vojaško uniformo. Vse drugo je povedala njena zagovornica, odvetnica Zay. Povdrala je, da oblike njene klijentke ni bila uniforma, saj je bila zakriti z dolgim vratarjevim plaščem in da bi bil polkovnik gotovo strogo kaznovan častnika, ki bi ga zasačil v taki uniformi. Sodišče se pa na zagovor ni dosti oziral, temveč je prisodilo otoženki primerno kazneni.

40 let po nedolžnem v ječi

Italijanski kralje je izdal te dni poseben dekret o osvoboditvi 72letnega Carmela Caterinicchia iz ječe mesta Aleksandrije. Caterinicchio je bil obsojen 1. 1892. pred poroto v svojem rojstnem kraju Sciacci na Siciliji s tremi soobtočnimi na dosmrtno ječo zaradi roparskega umora pastirja, ki ga je bil baje napadel in oropal za 700 lir. Mož se je vedel v ječi vzorno in ves čas je zatrjeval, da je nedolžen. Po moževem odhodu in ječo se je žena posvetila vzgoji dveh sinov in pred 20 leti se je preselila z njima v Ameriko. Tudi rodbina je bila prepričana, da je nedolžen in je ves čas dopisoval z njim.

Pred tremi leti je pa žena enega izmed obsojenčevih sokrivcev na smrtni postelji izjavila, da je bil Caterinicchio po nedolžnem obsojen. To je pa izjavila že v agoni in zato po italijanskem zakonu njen izjava ni mogla služiti za podlagu obnovitve procesa. Tudi ravnatnik kaznilnice v Aleksandriji je bil prispičan, da je Caterinicchio nedolžen, ker je pa imel jetnika zelo rad in ker mu je slednji vzorno skrbel za jetniški vrt, se dolgo ni hotel obrniti na kralja s prošnjo, naj Caterinicchia pomilost. Slednji se je pa že odločil za ta korak. Ko so nesrečnemu starcu povedali, da ga je kralj pomilostil, se je onesvestil. Ko se je zopet zavedel, je takoj brzojavil svoji rodbini v Ameriko, da se preseli k nji. Ko je pa stopil na ulico, se je kar opotekel, bal se je posebno avtomobilov in izjavil, da se mu zdi, da je ves svet znored.

AMERICAN V VLAKU

Sprevodnik, opozorite me na posajo Poljane, kjer izstopim!

— Ste jo že prespal, gospod!

— In vi me niste zbudili! Koliko bo pa stalo, da me zapeljete takoj nazaj?

Vas brez otrok

Angleška vas Andligfleet je bila dejana do najnovejšega časa redke slave, da se v njej celih deset let ni rodil noben otrok. Vas šteje nekaj nad 360 prebivalcev, otrok pa skoraj sploh nima. V vasi je sicer šola, kamor pa hodi samo 12 otrok in še ti so iz okolice. Od leta 1922 so sicer krstili v vaški cerkvici nekaj novorjenčkov in jih tudi vpisali v matrično knjigo, toda šlo je v vseh primerih za otroke, rojene izven upravnega območja vasi tako, da se vaško prebivalstvo sploh ni množilo.

Sele te dni je vas naenkrat zasiljala jok novorjenčka, ki so ga seveda sprejeli z velikim navdušenjem. Vsa vas je proslavila ta radostni dogodek. Štečnim staršem so vsi čestitali, novorjenček je dobil mnogo daril in vsa vas se je udeležila svečanega krsta tako, da je bila cekvica nabito polna. Deklica, ki so jo tako navdušeno sprejeli na svet, je dobila pri krstu ime Doma — darovana.

Veter namesto premoga

Zaloge premoga v zemljì se izčrpavajo hitreje, nego nastaja nov premog. Zato so začeli ljude že davno razmisljati, kaj bi moglo nadomestiti premog in dajati človeštvu energijo, ki jo črpano zdaj iz premoga. Vode, ki je tudi bogat vir energije, nimamo vedno v tolikih množinah kot jo potrebujemo. Vodna sila bi lahko dopolnila premogovno energijo, ne mogla bi je pa nadomestiti. Premog nam pa služi tudi za pridobivanje plina, metilovega alkohola, ogljikovodika itd. Kaj bo, kadar premoga ne bo